

Maciej Orkan-Łęcki

"Stereotyp"- pole terminologiczne,
Hanna Walińska, "Acta Universitatis
Wratislaviensis. Prace literackie"
XVI, Wrocław 1974 : [recenzja]

Biuletyn Polonistyczny 18/2 (56), 166

1975

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

(I) WALIŃSKA Hanna: "Stereotyp" - pole terminologiczne. "Acta Universitatis Wratislaviensis. Prace literackie" XVI. Wrocław 1974 s. 43-50.

Autorka wprowadza badania nad stereotypem w zakres teorii tekstu, gdzie pole terminologiczne sytuuje w semantyce określonego rodzaju tekstów zamkniętych. Kilkupoziomą strukturę i niejednorodność jej elementów wiąże zarówno z funkcjonowaniem słowa w różnych subkodach języka, jak i z faktem występowania pewnych podpól, częściowo identycznych, wyposażonych jednak - w zależności od sposobu myślenia, który obsługują - w odmienne sensy. Swe wywody egzemplifikuje przykładami z rozmaitych dziedzin, postulując możliwość opisanania wszystkich płaszczyzn znaczeniowych w języku jednej, ogólnej teorii, w której termin "stereotyp" byłby jednoznaczny.

BP/56/9

M.O.-Ł.

(I) WILKOŃ Aleksander: O stylizacji językowej w literaturze. "Ruch Literacki" 1974 z. 6 s. 363-370.

Stylizacja językowa polega - zdaniem autora - nie tylko na wprowadzeniu do danego tekstu elementów jakiejś określonej odmiany języka, lecz stanowi wynik swoistego "podszywania się" tekstu pod wzorzec językowy, z którego owe elementy zostały wyjęte. Można wyróżnić kilka rodzajów stylizacji: rekonstrukcyjną, wybiórczą, deformującą i zastępczą. Wzgląd na komunikatywność tekstu decyduje o doborze językowych elementów stylizujących, ich częstotliwości i sposobie pojawiania się, stosowaniu ewentualnych objaśnień (np. w wypadku stylizacji na gwarę) itp. Zagadnienie funkcji stylizacji w obrębie samego tekstu omawia autor na przykładzie relacji pomiędzy stopniem ustylizowania narracji i dialogów w powieści pozytywizmu i Młodej Polski.

BP/56/10

M.G.